

Suomen virtuaaliyliopisto
Finlands virtuella universitet - Finnish Virtual University

Verkko-oppimateriaalit yhteiseen käyttöön

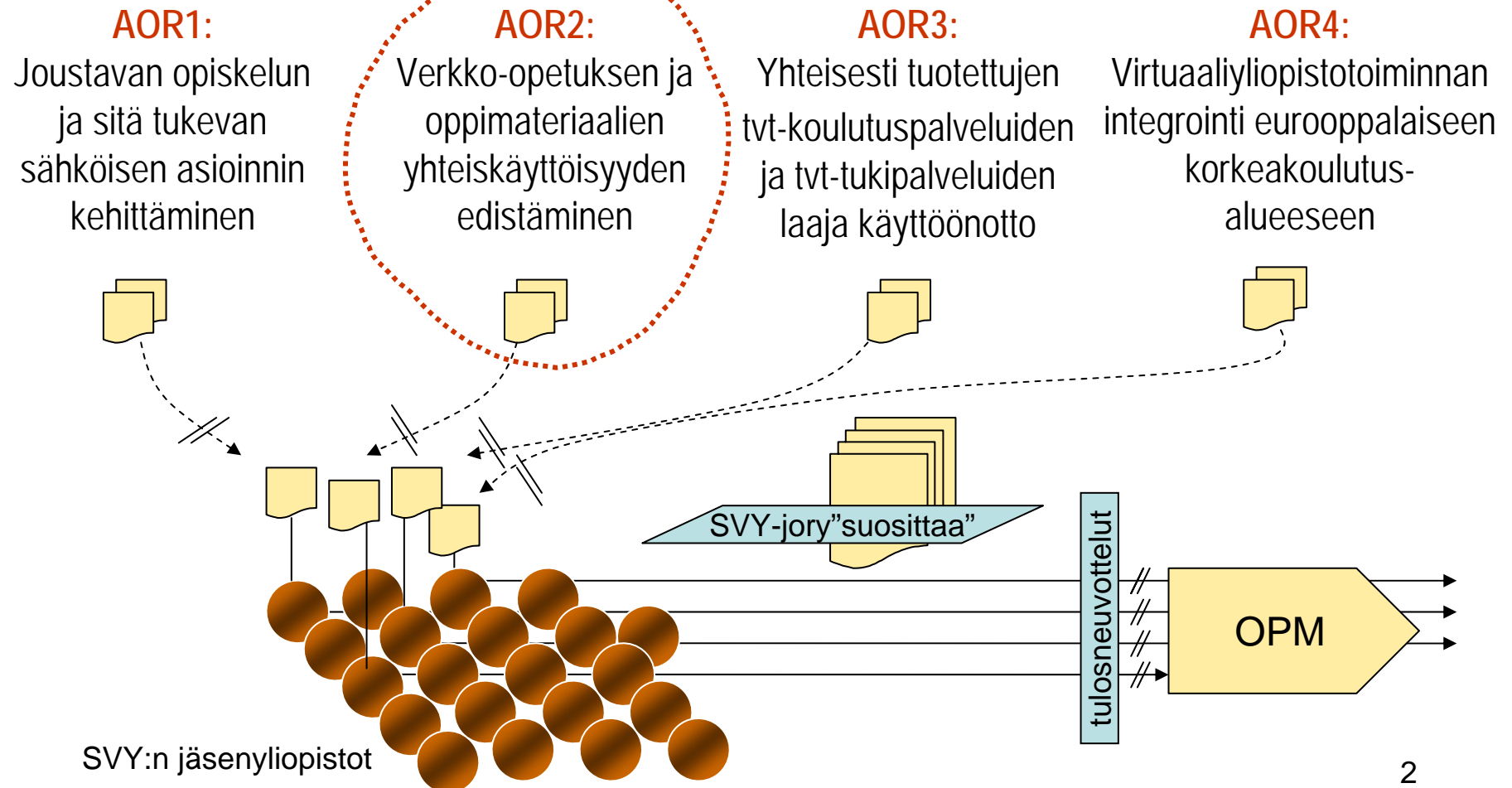
www.vy.fi/vomyke

Totti Tuhkanen
kehittämispäällikkö
SVYPA

TieVie Helsinki 26.10.2006

SVY-STRATEGIAN 2005-2010 TAVOITEALUEET

SVY / AOR2

Verkko-opetuksen ja oppimateriaalien yhteiskäyttöisyyden edistäminen

Verkko-oppimateriaalien yhteiskäytön ja yhteiskäyttöön tuottamisen keskeisiä ongelmia AOR2:n selvitysten mukaan ovat:

- **mistä niitä saa?**
 - aineistojen jakelun ja löydettävyyden puutteet

- **mitä niille saa tehdä?**
 - oppimateriaaleihin liittyvien oikeuksien hallinnan ongelmat

- **kannattaako niitä tehdä?**
 - oppimateriaalien tuottajien meritoitumiseen johtavien laatua varmistavien julkaisutapojen ja menettelyjen puutteet.

SVY / AOR2

Toteutuakseen laaja verkko-oppimateriaalien yhteiskäyttöisyys edellyttää:

- Nykyistä kattavampaa **sopimista ja lisensointia** aineistojen hallitun yhteiskäytön ja ylläpidon mahdollistamiseksi.
- Sisältöjen **hallinnan ja kuvailutiedon tuottamisen prosessitukea** jotta kuvailu=hakutiedon käyttö ja automaattinen siirto eri järjestelmien välillä voisi toteutua.
- Sisällöllisen ja opetuksellisen **laadun arviointimenettelyä** ja tähän liittyvän kuvailutiedon ylläpidon/välittämisen ratkaisuja. Tässä (referee-toiminnan) kehitystyössä ovat tieteenalat keskeisessä asemassa.

SVY / AOR2

Kriittisiä toimenpidealueita vuosina 2006-2008 ovat:

1. Aineistojen käyttöä
määrittävät sopimukset
ja niiden ylläpitoratkaisut

Toimenpidesuosituks
yliopistoille 5/2006

2. Tuotantoprosessi
joka turvaa aineistojen
laadun ja löydettävyyden

Julkaisukanavahanke
Refereepalveluhanke

3. Aineistojen ylläpidon ja
pitkäaikaissäilytyksen
valtakunnalliset toimintamallit

Koordinoitu
yhteistyö

Aineistojen löydettävyyden, saavutettavuuden ja esteettömyyden tavoitetaso katsotaan toteutuneeksi, kun verkkoaineistot ovat kansalliskirjaston Nelli-portaalin kautta haettavissa aineiston käyttöoikeus- ja referee-tiedoin kuvattuina.

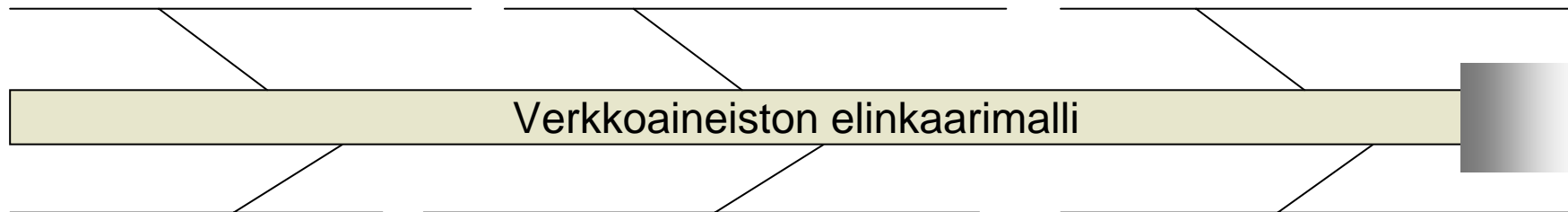
SVY / AOR2

Toimenpiteet kiinnitetään verkkoaineiston yleiseen elinkaarimalliin:

1. Tuotantoprosessin alkupäässä joustavat liittymät paikallisille sisällönhallintatyökaluille

3. Tuotantoprosessissa käytetään paikallisia tai korkeakoulujen yhteisiä laadunseurantamenettelyjä ja -kriteerejä.

5. Tuotantoprosessiin liittyvä sähköinen oikeuksienhallintapalvelu mahdollistaa aineiston sopimus pohjaisen jakelun.

2. Prosessityövälineet ohjaavat aineiston kuvailutiedon tuottamiseen.

4. Referee-prosessi tukee oppimateriaalin yhteiskäyttöä ja vahvistaa oppimateriaalin tuottamisen meritoivuutta.

6. Julkaiseminen ja ylläpito integroituvat kansalliskirjaston tietojärjestelmiin ja menettelytapoihin

Julkaisukanava-hanke

Verkko-oppimateriaalien oikeuksien hallinnan, jakelun ja löydettävyyden kehittäminen kansallisessa virtuaaliyliopistotoiminnassa

Hankkeessa mukana:

Jyväskylän yliopisto – Helsingin yliopisto – Oulun yliopisto –
Tampereen teknillinen yliopisto – Tampereen yliopisto –
Suomen virtuaaliyliopiston palveluyksikkö

Koorinaattori:

Pääsuunnittelija Risto Heikkinen, JY:n kirjasto

Rahoitus: vuosille 2007-2008

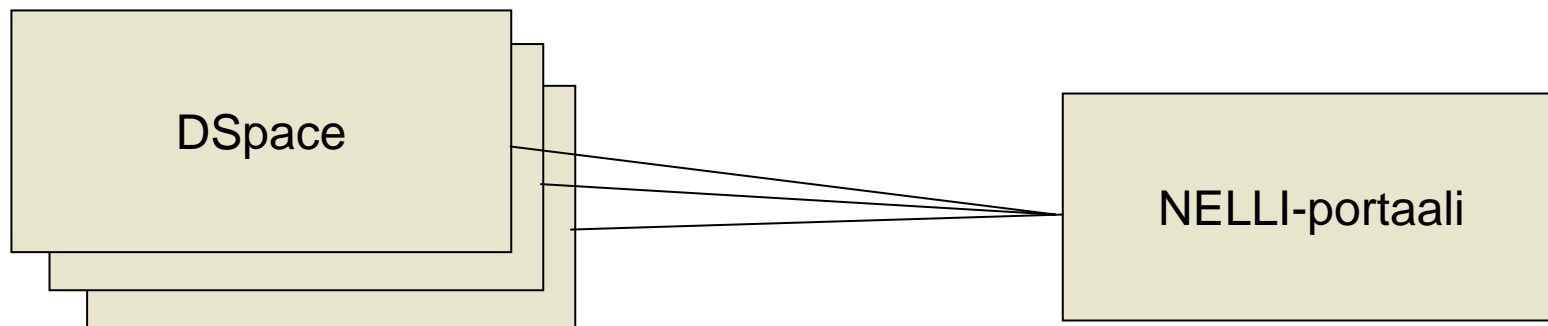
Tavoitteena

- pilotti
 - julkaisujärjestelmä, jolla voidaan
 - huolehtia sähköisesti verkko-oppimateriaalien tekijän- ja käyttöoikeuksien hallinnasta suomalaisissa korkeakouluissa
 - parantaa aineiston jakelumahdollisuuksia ja löydettävyyttä

Järjestelmän komponentit

- DSpace www.dspace.org
- Sopimuksenhallintajärjestelmä
- Referee-palvelu
- NELLI www.nelliportaali.fi

Huomioita

- mukana aineistotuotannon ketju tuottamisesta materiaalin käyttöön ja arkistointiin
- jokaiselle aineistotyyppille, kokoelmalle (video, luentomonisteet, verkkojulkaisut ...) tarjotaan oma kanava
- materiaalin kuvailutietojen sekä tekijän- ja käyttöoikeussopimusten muodostaminen voidaan liittää suoraviivaisesti materiaalin julkaisemisen yhteyteen
- järjestelmää voidaan käyttää kansallisen tason lisäksi paikallisessa julkaisutuotannossa.

Huomioita

Kuvailutietojen sekä tekijän- ja käyttöoikeussopimusten muodostaminen materiaaliprosessin osana

DSpace at JYU: Describe Your Item - Mozilla Firefox

File Edit View Go Bookmarks Tools Help

http://dspace.lib.jyu.fi/dspace/submit

Customize Links Free Hotmail Windows Marketplace Windows Media Windows

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
University of Jyväskylä

Describe License Complete

There is one last step: In order for DSpace to reproduce, translate and distribute your submission worldwide, your agreement to the following terms is necessary. Please take a moment to read the terms of this license, and click on one of the buttons at the bottom of the page. By clicking on the "Grant License" button, you indicate that you grant the following terms of the license. [More Help...](#)

Not granting the license will not delete your submission. Your item will remain in your "My DSpace" page. You can then either remove the submission from the system, or agree to the license later once any queries you might have are resolved.

7 Sopimuskappaleet

Tätä sopimusta on laadittu kaksi (2) samanlaista kappaletta, yksi kummallekin sopijapuolelle.

8 Paikka, päiväys ja allekirjoitukset

Paikka _____

Päiväys _____

Tekijä _____

Nimen selvennös _____

Tuottajan edustaja _____

Nimen selvennös _____

Tuhkanen – Heikkinen – Nurkka: AOR2-hankkeet 2006

Pohjatyötä hankkeelle

- [kartoitus yliopistojen tekijänoikeussopimusten ja käytäntöjen tilanteesta yhteiskäytön näkökulmasta \(5/2006\)](#)
- [suomalainen metatietomalli digitaalisten oppimateriaalien kuvaukseen \(koord. Oph, 11/2006\)](#)
- selvitys yliopistokohtaisten sähköisten materiaaliarkistojen ja mediapalvelinten palveluprofiileista ja yhteentoimivuuden edellytyksistä (11/2006)
- selvitys verkkoaineiston yhteiskäyttöisyyden kriteerien kuvaamiseksi (12/2006)

Referee-palveluhanke

Verkko-oppimateriaalien laadunarviointipalvelun kehittäminen kansallisessa virtuaaliyliopistotoiminnassa

Hankkeessa mukana:

Lappeenrannan teknillinen yliopisto – Tampereen teknillinen yliopisto –
Oulun yliopisto – Joensuun yliopisto – SVYPA

Koordinaattori:

Vastaava suunnittelija Annikka Nurkka, LTY

Rahoitus: vuosille 2007-2008

Verkko-oppimateriaalien laadunarviointipalvelun idea

Opettajat ja tiimit, jotka ovat tuottaneet korkealaatuista verkko-oppimateriaalia, saavat:

- tunnustusta työlleen
- julkisuutta ja käyttäjiä tuottamalleen oppimateriaalille
- kilpailukykyä verkko-oppimateriaaleille suhteessa muihin julkaisumuotoihin

Referee-palveluhankkeen tavoitteet

- Hankkeessa kehitetään palvelu, jolla voidaan toteuttaa yliopistoissa tuotettujen verkko-oppimateriaalien laadunarviointi.
- Rakennettavan palvelun lähtökohtana on kehittävän arvioinnin näkökulma – ei pelkkä numeerinen tms. arvostelu.
- Laadunarviointipalvelu rakennetaan osaksi Julkaisukanavaa.
- Arviointitieto liitetään osaksi aineiston kuvailutietoa ja on siten käytettävissä aina aineistohakuja tehtäessä.
- Palvelu tuoteistetaan osaksi SVY:n palveluyksikön organisoimaa palvelutoimintaa.

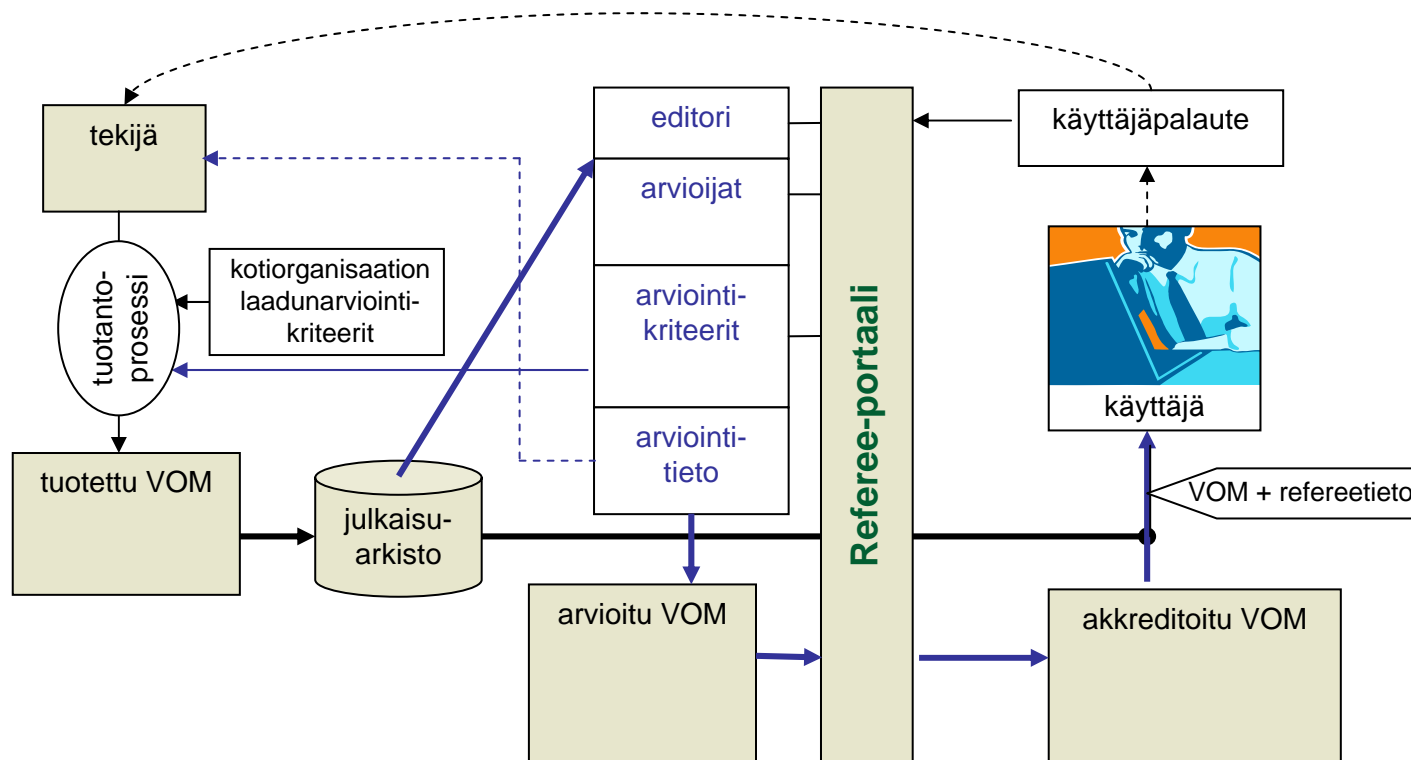

Esiselvitysvaiheen liittymäpinnat arviointikriteeristöihin ja -prosesseihin

- [Merlot](#)-konsortion arviointiprosessi
 - [EFMD CEL](#)-hankkeen verkko-opetuksen arviointi- ja akkreditointiprosessi
 - CLOE (Collaborative Learning Object Exchange) -projekti
 - European Schoolnet-hankkeen laadunarviointimalli
 - Learning Object Review Instrument (LORI)-työkalu
 - Verkko-opetuksen laadunhallinta ja laatupalvelu-hanke (Vopla)
 - Suomen virtuaaliyliopiston laatukriteeristö verkkopalveluille
 - TieDot hankkeen verkkokursseista tehty pedagoginen arviointi
 - Opetushallituksen kriteeristöt
- Olemassa olevat kriteeristöt voidaan jakaa pedagogisiin, sisällöllisiin ja teknisiin kriteereihin

Arviointimalli – 1. versio

Verkko-oppimateriaalin elinkaari: tuotettu—arvioitu—akkreditoitu

Tavoiteltavat hyödyt

- Verkko-oppimateriaalin tuottajalle laadunvarmistusmenettely tarjoaa mahdollisuuden meritoitumiseen akateemisella uralla.
- Tuottaja saa tukea ja näkökulmia verkko-oppimateriaalin edelleen kehittämiseen.
- Verkko-oppimateriaalien käyttäjälle menettely tarjoaa tietoa aineiston (korkeasta) laatutasosta.
- Verkko-oppimateriaalien arvioitsijoille menettely tarjoaa myös mahdollisuuden meritoitumiseen.

Nähtävissä olevat haasteet

- Mistä resurssit arviointityön organisointiin?
- Miten saadaan rekrytoitua vertaisarvioijia tekemään arviointityötä (erityisesti sisällöllinen arviointi)?
- Miten saadaan opettajat haluamaan arviointia materiaalilleen?
- Riittääkö opettajan motivoitumiseksi meritoituminen oppimateriaalin tuottajana tai arvioijana?
- Arviointimenettely ei saa olla liian työllistävä
- Kehittävän arvioinnin ja luokittelevan arvioinnin ajatuksellisen ristiriidan ylittäminen

Yhteenvetona:

Yhteiskäyttöisyyden kriteerit Julkaisukanavapalvelussa

- Löydettävyys
- Saavutettavuus

Laadunarvioinnin kriteerit Referee-palvelussa

- Sisällölliset kriteerit
- Pedagogiset kriteerit
- Tekniset kriteerit